

Пише:

Драган
Тепавчевић

Бризбејн, априла 2006.

Ето, наједном сам се сјетио Тонице. Извукао сам је изненада из силне архивиране галерије ликова због једног чудног глагола који сам први пут чуо од ње, а недавно сам, након тачно 20 година поново препознао ту необичну кованицу.

Водио сам један културни центар у Сарајеву и била нам је неопходна чистачица.

Пријавила се жена у средњим четрдесетим годинама, мајка троје дјеце, која није имала више килограма од година.

Име јој је посве пристајало и подсећало на нешто сасвим ситно, непримјетно.

Простор који је требало уређивати је био поприличан, (из ове перспективе бих рекао огроман), стално су се одржавали неки концерти, број публике се мјерио хиљадама, а све је требало поспремити за неколико сати. Није ми улијевала повјерење.

Питао сам је да ли још негде ради.

“Безбели, метлам свакодневно. Чистим куће богатим људима, а њих, хвала Богу, има”.

Мислим да је то била ријеткост у Сарајеву тада, да се неко истински бави таквим послом и да се за то солидно плаћа.

Примио сам је због оног глагола, “метлати”, неке чудне живости у покретима и силног оптимизма који је из ње исијавао. Гледао сам је данима послје како с лакоћом повлачи усисивач, не много лакши од ње и како обрће метлу у рукама као оне мажореткиње на празнику моза у Херцег Новом.

Била је оваплоћење птице тркачице која је све своје послове успијевала завршити и који сат прије претпостављеног времена.

Повремено би с њом долазио и муж Иво, који није радио нигдје, али је долазак у центар исправно схватао као прилику да попије неку жестоку којом бих га редовно нудио. Био је вјерски одан чашици. Док је с гуштом, замагљеног погледа, причао да се пријавио на некакве конкурсе, Тоница би завршила своје и није одбијала да и она попије једну са нама. Хватао сам се покатакд

како бјезим из канцеларије од надобудних сликара, музичара, глумаца и пјесника, да бих попио једну с Ивом и Тоницом у бифеу. “Сачувај ме Боже пјесника, пензионера и трудних жена”, говорио је Иво. По доласку у Аустралију сам срео стотине бивших земљакиња које се нису звале Тоница, а радиле су њен посао од прије 20 година. По богатим кућама, само што такве овдје нису ријеткост. Најчешће су с њима ишли и мужеви у Ивиној улози, само озбиљнијој, по зараду коју је пронашла жена. У највећем броју случајева оне су се и договарале за посао јер јачем полу енглески није био јача страна.

Двије познанице су се запослиле у културном центру, мада ја тамо нисам директор. Иначе, не би биле примљене.

Али да не заборавим нешто. Ако ме шта нервира у последње вријеме, то су силни “Worldovi” смјештени на Златној Обали, неких 60 километара од мене, за коју тврде да је једна од најљепших обала на свијету, а никада нису били у Котору. SEA WORLD, MOVIE WORLD, DREAM WORLD, UNDERWATER WORLD, све неки свјетови изнад наших балканских свјетова, који привлаче милионе туриста годишње. Срамотно би било да на таквој близини не одведем дјецу да не виде чудо невиђено. А тамо, све исто. Стотине неких торњева и тобогана, вагона и тунела, вратоломија и недођија послје којих ме данима боли врат, а дезорјентисано ходам чак и кад из PUB-а излазим. Баш чудно. Западњаци дају силне паре да их неко измалтретира, испрепада, испреврће, изразбија, само да би били у тренду, “cool” и да би имали о чему да причају.

Једном сам са сином пролети кроз највећу атракцију “SEA WORLD-а”, некакав испрепетан тунел с водом, дуг најмање 70 метара. Испревртао сам се, изразбијао, испрестрављивао, мислио да жив из тог задовољства нећу изаћи, а на крају сам једва изашао из некаквог базена у који сам упао уз свеопшти смијех окупљене младежи. Ваљда ми израз лица није одавао врхунско задовољство.

А онда сам, недавно, у “MOVIE WORLD-у”, одмах поред Бетмена, примијетио познаницу како метлом прикупља бачене папире и остатке кокица.

Никад није причала гдје ради, а као да јој је било мало непријатно што смо се срели.

“Пошто ме нису примили за менаџера, дали ми метлу”, вели

МЕТЛАТИ

“Метла нас је одржала, њојзи хвала”, одговарам и смијемо се као малоумни на брашно.

Процентуално, мислим да бар половина мојих земљака добро разликује квалитетне врсте усисивача од оних лошијих.

Професионално, наравно, али се о томе понајмање прича као да је то нешто кужно.

Недавно сам се чуо и са једним пријатељем из Шведске који, попут мене, понешто пискара и објављује и важи за солидног познаваоца књижевности. Отворен у свему, био је отворен и на питање шта ради.

“Метлам, јаране, шта нас још може запасти ван Југе. Знаш ону причу кад су магарца звали на хабу, а он се радуо. Тако је и с нама. Сретни и задовољни што метламо”.

Понекад сањарим. Нико ми не може отети сјећања и снове. Још ми је једино то остало. У потпуном мраку, иза спуштених трепавица, поред законите жене око 5 ујутро уговарам нова виђења с бившим љубавницама. И то тихо. Да је не пробудим.

Једино се у тим раним часовима изненадим кад нека од њих пролети на метли, међу јавом и међсном. Мора да су се добро снашле на новим одредницама.

Најсмјешније је што метле, уствари, нигдје и нема. Разноразне

модерније варијанте, усисивачи и централни усисни системи су је замијенили, а једино их ми памтимо. Свако из својих разлога. Ја због Тонице.

Видио сам је последњи пут кад је Сарајево изашло на улице послје утакмице Југославија – Аргентина на свјетском првенству у Италији. У окружењу је дебело мирисало на рат. Славили смо као да смо побједили. Тад нисам примијетио да се клицало слабом Сушићу, искљученом Шабанаковићу, промашеним пеналима Јозића и Хаџибеговића, сви су поздрављали своје, а ја сам био у маси.

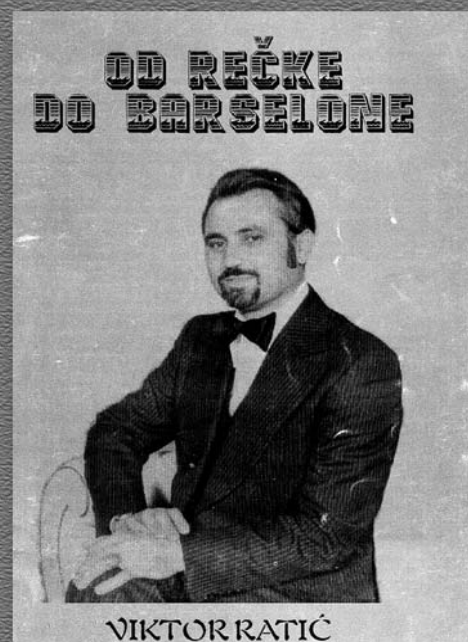
Био је то један од последњих тренутака кад је Сарајево изгледало да дише заједно, а гомила је била наоружана заставама, транспарентима, трофејним дресовима неког од репрезентативаца, неком чудном еуфоријом послје изгубљене утакмице и нескривеном жељом да се неком свети.

Иво је био пијан. Једва ме је препознао и понудио празном флашом. Иза њега је стигла Тоница која је сигурно, једина од окупљених као реквизит носила метлу. Можда ми је хтјела рећи да све то треба почистити метлом, на брзину, како Бог заповиједа, али није.

Онда смо се растали.

Прва књига трилогије Воје Ратића под називом
“Од Речке до Барселоне”,
која је освојила срца великог броја
читалаца у Ванкуверу и Србији, сада је
доступна и нашим читаоцима!

Позовите: 604 708 9630